

Sidosyksikkösopimusten ilmoittaminen Valtiokonttorille

KHALL 21.09.2026 § 291
3155/02.08.00/2026

Valmistelija

Ari Virolainen

Kunnat ovat julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) mukaan voineet järjestää erilaisia tukipalveluja sidosyksikköyhtiöissä. Palvelun toteuttaminen sidosyksikössä ei ole ollut hankintalain mukaista hankintaa, vaan poikkeus lain soveltamisalasta.

Sidosyksikköhankinnan on voinut tehdä vain sidosyksiköltä, joka on täyttänyt hankintalain 15 §:n mukaisen määritelmän. Määritelmän mukaan sidosyksikössä ei ole saanut olla yksityistä pääomaa, omistajien on tullut käyttää yhtiöön määräysvaltaa joko yksin tai yhdessä, ja yksikön toiminnan on tullut kohdistua lähes kokonaan määräysvaltaa käyttäviin omistajiin.

Osakeyhtiömuotoisten sidosyksiköiden käyttöä on kuitenkin rajoitettu 18.6.2026 voimaan tulleella hankintalain muutoksella. Lain muutoksen mukaan 1.7.2027 alkaen osakeyhtiömuotoiselta sidosyksiköltä voi tehdä hankintoja vain omistaja, joka omistaa vähintään 10 % sidosyksikköyhtiön osakkeista.

Lain muutoksen myötä kuntien on tarkasteltava omistussuutensa osakeyhtiömuotoisissa sidosyksikköyhtiöissä. Alle 10 % omistavat omistajat joutuvat joko järjestelemään omistussuusiaan uudelleen tai järjestämään palvelunsa vaihtoehtoisella tavalla.

Jos sopimuksen irtisanomisesta olisi poikkeuksellisesti kohtuuttomia seurauksia tai sopimuksen irtisanomiseen liittyy merkittäviä taloudellisia riskejä, voidaan yleiseen etuun liittyvistä pakottavista syistä sopimus kuitenkin irtisanoa päättymään viimeistään 30.6.2030. Hankintayksikön tulee tehdä ilmoitus tällaisista sopimuksista Valtiokonttorille 30.9.2026 mennessä.

Kankaanpään kaupunki on hankkinut inhouse-asemaan perustuen erityisesti talous- ja palkkahallinnon palveluja sekä eräitä tietohallinnon palveluja sekä sillä on ollut inhouse omistus mm. Prizztech Oy:stä, josta ei ole kuitenkaan hankittu palveluja.

Talous- ja palkkahallinnon palvelujen osalta Sarastialta tehtäviä hankintoja ei voida jatkossa toteuttaa sidosyksikköhankintoina. Kaupunki on tämän vuoksi käynnistänyt valmistelun palvelujen tulevasta järjestämistavasta. Valmistelussa arvioidaan muun muassa palvelujen tuottamista kaupungin omana toimintana sekä palvelujen ja tarvittavien järjestelmien kilpailuttamista osittain tai kokonaisuudessaan.

Valmistelun tässä vaiheessa kaupungin tulee tehdä Valtiokonttorille ilmoituksen niistä käytössä olevista sidosyksikkösopimuksista, joiden jatkaminen siirtymäajan puitteissa on tarpeen. Samalla jatketaan palvelujen tulevien toteuttamistapojen selvittämistä.

Hankintalain muutos edellyttää kokonaisarviointia siitä, miten kaupungin nykyisin sidosyksiköiltä hankkimat palvelut järjestetään jatkossa. Ratkaisuvaihtoehtoihin liittyvät oikeudelliset, toiminnalliset, taloudelliset ja

tekniset vaikutukset arvioidaan osana jatkovalmistelua ennen lopullisten ratkaisujen tekemistä.

Yritysvaikutukset Yritysvaikutukset riippuvat tulevien hankintojen toteutustavasta.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää valtuuttaa hallinto- ja henkilöstöjohtajan sekä talousjohtajan tekemään Valtiokonttorille ilmoituksen poikkeuksellisesti jatkettavista sidosyksikkösopimuksista 30.9.2026 mennessä.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.
Talousjohtaja Ari Virolainen oli paikalla tämän pykälän käsittelyn ajan.

Täytäntöönpano hallinto- ja henkilöstöjohtaja, talousjohtaja

Lisätietoja antaa hallinto- ja henkilöstöjohtaja Anna Vanhahonko 044 577 2213
talousjohtaja Ari Virolainen 044 577 2241
